

Становище на Европейския комитет на регионите относно „Изкуствен интелект за Европа“

(2019/C 168/03)

Докладчик	Jan TREI (EE/ЕНП), кмет на община Виимси
Отправен документ	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономическия и социален комитет и Комитета на регионите „Изкуствен интелект за Европа“ COM(2018) 237 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства съобщението „Изкуствен интелект за Европа“ и подкрепя изцяло целта за разработване на общ подход с цел стимулиране на инвестициите, подготовка за социално-икономическите промени, увеличаване на правната сигурност за операции на изкуствения интелект (ИИ) и изготвяне на етични насоки; въпреки това изразява съжаление, че Европейската комисия предостави твърде кратко време за консултация по тези проектонасоки ⁽¹⁾;
2. споделя гледната точка на Европейската комисия относно изключителната безпрецедентна промяна, породена от въвеждането на изкуствения интелект; подчертава значението, което ИИ може да има, за да стане Европейският съюз по-конкурентоспособен, по-приобщаващ и по-устойчив и по този начин да допринася за осъществяването на Целите за устойчиво развитие (ЦУР) и за подобряване на качеството на живот на европейците;
3. насърчава ЕС да използва възможността за автоматизиране на процеси и повтарящи се задачи с помощта на машини и изкуствен интелект (ИИ) — те могат да изпълняват тези задачи в много по-голям мащаб и значително по-бързо, отколкото това би било възможно с човешки усилия. В същото време предупреждава за опасностите от неконтролирано машинно самообучение и автоматизирано вземане на решения, които подкопават човешкото измерение и добавената стойност, която хората осигуряват;
4. подчертава, че ИИ понастоящем предизвиква съществена трансформация в европейската икономика и общество и че това развитие ще продължи, и споделя мнението, че е необходима ясна европейска рамка за ИИ;
5. споделя схващането, че политическите лидери трябва да гарантират развитието на среда на ИИ и разработването на етични насоки за екосистемата на ИИ. Отбелязва обаче, че са спешно необходими законодателни предложения на европейско равнище;
6. отбелязва съвместните усилия на публични (европейски, национални, регионални и местни) и частни заинтересовани страни за постепенно увеличаване на общия обем на инвестициите до 2020 г. и след това;
7. подчертава значението на по-доброто свързване на различните политически мерки и програми на Европейския съюз (включително ЕФСИ, европейските структурни и инвестиционни фондове, „Хоризонт Европа“, цифрова Европа и Еразъм) за напредъка на изкуствения интелект;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/draft-ethics-guidelines-trustworthy-ai>.

8. счита, че през следващите години местните и регионалните власти би трябвало да допринасят за определянето на условия и благоприятна среда за увеличаване на инвестициите в ИИ, като тези мерки трябва да бъдат в съответствие с националните и европейските стратегии, за да се даде възможност на гражданите на ЕС да се превърнат както в създатели, така и в потребители на иновации;
9. отбелязва, че инвестициите в изкуствения интелект трябва да бъдат съпроводени от подходяща законова рамка, определяне на взаимодействието му с обществените услуги и регулаторен подход към използването на данни и използването му в публичното пространство, както и обучение на широката общественост, работещите, предприемачите, администрациите и младите поколения;
10. припомня ангажиментите, заявени в Декларацията от Талин относно електронното управление ⁽²⁾, и отбелязва, че използването на ИИ в електронното управление може да подобри ефективността, прозрачността и достъпа до обществени услуги в целия ЕС;
11. подчертава значението на увеличаването на инвестициите в научни изследвания за автоматизацията на промишлеността чрез ИИ и на значителното повишаване на производителността във всички европейски региони;
12. отбелязва, че, за да допринесе за подобряването на конкурентоспособността на Европа и благосъстоянието на европейските граждани, изкуственият интелект и свързаните с него инвестиции в революционни иновации трябва да бъдат възприети сериозно на най-високо политическо равнище;
13. признава усилията за насърчаване на инвестициите в ИИ, както през текущия период, така и в предложенията за следващата многогодишна финансова рамка, но изразява загриженост, че предложената сума няма да бъде достатъчна за справяне с предстоящите задачи и за реагиране на стратегиите на други държави в света;
14. изразява съжаление, че планираната стратегия не е обвързваща за държавите членки, въпреки че ИИ е много важен за икономическия растеж. Ако Европа възнамерява да се заеме сериозно с изкуствения интелект, трябва да е налице истински политически и финансов ангажимент на много равнища;
15. подчертава по-специално необходимостта от по-добро съгласуване на политическите мерки и програмите на ЕС (напр. ЕФСИ, европейските структурни и инвестиционни фондове, „Хоризонт Европа“, цифрова Европа и „Еразъм“), за да се постигне напредък по отношение на ИИ, и поради това призовава за ясна визия;
16. подчертава, че трябва да се разработят по-гъвкави механизми за прилагането на ИИ и финансирането на съответните иновации, тъй като секторът се развива бързо и отнемашите време механизми за финансиране не са достатъчно гъвкави, за да могат да следват темпа на промените;
17. изразява съгласие, че оперативната съвместимост и възможно най-доброто използване на цифровия капацитет, включително на ИИ, са от съществено значение за публичния сектор и за областите от обществен интерес;
18. отбелязва, че в съобщението се предвиждат съвместни усилия на (националния и европейския) публичен и частен сектор за насърчаване на техническия и промишления капацитет на ЕС и използването на изкуствения интелект във всички сектори на икономиката;
19. посочва, че мерките, предвидени за публичния сектор, не обхващат местното и регионалното равнище, и счита, че тези две управленски и административни нива не трябва да бъдат пренебрегвани, тъй като имат важна роля за инвестициите в ИИ, стимулирането на инвестициите и насърчаването на екосистемите на ИИ на своята територия;

⁽²⁾ Декларацията от Талин относно електронното управление беше подписана на срещата на министрите по време на естонското председателство на Съвета на ЕС на 6 октомври 2017 г.

20. в този контекст подчертава, че междурегионалното сътрудничество трябва да бъде засилено чрез стратегии за интелигентна специализация. Това означава сътрудничество между и в регионите въз основа на съвместна работа и процеси на вземане на решения от представители на промишлеността, научно-изследователската дейност и иновациите, посредством което се улесняват иновациите, ръководени от търсенето, и съвместните решения, които могат също така да проправят пътя за изкуствения интелект както в публичния, така и в частния сектор;
21. във връзка с това счита, че създаването на регионални екосистеми и иновационни центрове може да допринесе значително за създаването на ефективни териториални връзки и за засилване на конкурентоспособността и сближаването на ЕС;
22. подкрепя идеята за създаване на широка платформа с участието на множество заинтересовани страни — европейски алианс за ИИ, който да обхваща всички аспекти на изкуствения интелект, и посочва, че тази дейност трябва да включва и регионални и местни заинтересовани страни;
23. подкрепя насърчаването на взаимодействието на европейския алианс за ИИ с Европейския парламент, държавите членки, Европейския икономически и социален комитет и Европейския комитет на регионите;
24. приветства планираната подкрепа за изграждането на експериментална инфраструктура, която да може да се използва от предприятия от всякакъв размер във всички региони;
25. подкрепя предложението за създаване на платформа за „ИИ по заявка“, до която цифровите иновационни центрове предоставят облекчен достъп;
26. счита, че цифровите иновационни центрове в сферата на образованието и развитието на цифровите умения в частния и публичния сектор могат да играят решаваща роля;
27. отбелязва, че инициативата за цифровизиране на европейската промишленост има за цел да гарантира, че до 2020 г. във всеки регион ще има център за цифрови иновации. Много региони обаче все още са недостатъчно представени в съществуващата мрежа;
28. призовава за бързи действия за съобразено с нуждите подобряване на цифровите умения и познания на гражданите както в публичния, така и в частния сектор, така че да се избегне увеличаване на неравенствата между гражданите, регионите и икономическите сектори в ЕС;
29. подчертава необходимостта от насърчаване на публични пилотни проекти в регионите, за да се насърчи използването на ИИ в жизнената среда на бъдещето (включително съобразен с нуждите транспорт, социални услуги, интелигентни градове и др.) и да се даде възможност на гражданите да приемат ИИ и да го използват в своя полза;
30. посочва, че ИИ може да подкрепи устойчивия растеж чрез икономии от мащаба, но и че създава и истинска добавена стойност от новите стоки, услуги и иновации, станали възможни благодарение на ИИ;
31. подчертава, че трябва да се предвидят възможности за преквалификация и финансови средства за местните и регионалните власти, за да може да се организира преквалификация за такива работни места, които ще бъдат преобразувани или загубени в резултат на изкуствения интелект;
32. подчертава, че в рамката на следващите финансови перспективи на ЕС за периода 2021—2027 г. би трябвало да се предоставят значителни финансови средства за развитието на ИИ (включително програмата „Цифрова Европа“ за периода 2021—2027 г.);
33. изтъква, че допирната точка между растежа на градовете, технологиите, инфраструктурата и капиталовите изисквания представлява уникален набор от възможности и предизвикателства за градовете и регионите, който генерира търсене на многостепенно управление и инвестиции във физическа, цифрова и социална инфраструктура. Подчертава значението на работата с частния сектор, за да се гарантира, че законодателството в тази област е подходящо за целта;

34. подчертава, че ИИ не е самоцел и че в бъдеще ИИ трябва да бъде адаптиран към електронното управление и обществените услуги;
35. смята, че е изключително важно при развитието на ИИ да се гарантира неприкосновеността на личния живот и на личните права;
36. изтъква значението на изкуствения интелект и връзките с разширената реалност (XR), виртуалната реалност (VR), добавената реалност (AR), 3D технологиите и роботиката, които ще формират нова основа за световния бизнес, икономиката на платформите и платформите за обучение. Това ще спомогне да се гарантира равен достъп до разнообразно образователно и културно съдържание и да се създадат иновативни платформи за трансфер на знания с цел преквалификация на работниците;
37. отбелязва, че изграждането на способности, свързани с изкуствения интелект, е движеща сила за цифровата трансформация на промишлеността и публичния сектор;
38. подчертава, че за да може създаването на цифрова Европа да бъде успешно, ЕС се нуждае в частност от пазари на труда и системи за образование и обучение, които са адаптирани към цифровата ера. Усъвършенстваните цифрови технологии, като например високопроизводителните изчислителни технологии, киберсигурността и изкуственият интелект, понастоящем са достатъчно зрели, за да могат да излязат от сферата на научните изследвания и да се изпълняват, прилагат и доразвиват на равнището на ЕС.

Брюксел, 6 февруари 2019 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Karl-Heinz LAMBERTZ
